

Chuẩn bị thức ăn và cho cua biển ăn hợp lý

1. Chuẩn bị thức ăn cho cua biển

- Lựa chọn thức ăn: Cua ăn thức ăn động vật là chính. Cho đến hiện nay, phần lớn các hộ nuôi cua đều sử dụng thức ăn động vật tươi sống là chính.

- Chọn loại thức ăn:

Cua ăn thức ăn động vật là chính, nhưng có thể ăn cả mùn bã hữu cơ thực vật. Thức ăn chủ yếu của cua là: cá vụn, còng, ba khía, đầu cá, don, dất, trai, ốc, cá, tôm, còng, cáy v.v....

Các loại thực vật bao gồm: rau, củ, bèo, khoai, sắn, bã đậu cám gạo v.v... Các loại thức ăn của cua Các loại thức ăn của cua.

Việc sử dụng thức ăn tự nhiên cho cua cũng cần phải quan tâm đến việc làm sạch trước khi sử dụng vì khi thu mua thức ăn tự nhiên còn lẫn nhiều tạp chất, dơ bẩn và có thể lẫn các loại khác và đôi khi có mầm bệnh trong đó. Chính vì vậy khi chuẩn bị cho ăn cần phải làm sạch thức ăn.

Làm nhỏ cỡ thức ăn cho cua

Tùy vào giai đoạn phát triển của cua mà người nuôi cần xác định loại thức ăn, kích cỡ thức ăn phù hợp để cua dễ dàng sử dụng và nâng cao được cường độ sử dụng mồi.

2. Đánh giá chất lượng thức ăn bằng cảm quan

– Thức ăn tươi sống: Gồm động vật còn nguyên con, còn sống hoặc đã chết nhưng thịt còn tươi. Không dùng thịt động vật đã bị ươn ôi và thịt động vật đã ướp mặn không có khả năng rửa sạch mặn. Các động vật, thịt động vật sử dụng làm thức ăn cho cua gồm:

+ Cá tươi: thường sử dụng các loài cá biển vụn cá Sơn, cá Linh, cá Chót chuột, cá biển vụn...

+ Động vật nhuyễn thể: gồm các động vật nhuyễn thể như don, dất...

+ Động vật giáp xác: chủ yếu là các loại tôm, cua rẻ tiền.

+ Động vật khác: thường là tận dụng thịt của các động vật rẻ tiền không thuộc diện dùng làm thực phẩm cho người, và thịt phế liệu của các xí nghiệp chế biến thực phẩm như cá, tôm, mực... Khi lựa chọn thức ăn cần xây dựng công thức thức ăn và phản ánh thành phần nguyên liệu và tỷ lệ phối trộn giữa các nguyên liệu với nhau.

Thường phải phối hợp các loại thức ăn với nhau tạo thành một hỗn hợp thức ăn mới thỏa mãn được đồng thời nhu cầu các chất dinh dưỡng. Một công thức thức ăn tốt, thể hiện:

- Cân đối và đủ thành phần theo nhu cầu dinh dưỡng từng giai đoạn của đối tượng nuôi

- Đảm bảo vệ sinh an toàn thực phẩm

- Thời gian bảo quản dài

- Hiệu quả sử dụng thức ăn đạt tốt nhất.

- Giá thành thấp Muốn đạt được như trên, khi xây dựng công thức thức ăn phải dựa trên 2 nguyên tắc:

- Nguyên tắc khoa học:

- + Đáp ứng đầy đủ nhu cầu dinh dưỡng theo giai đoạn phát triển của cua đảm bảo được sự cân bằng các chất dinh dưỡng: axit amin, khoáng, vitamin...

- + Khối lượng phải thích hợp với sức chứa của bộ máy tiêu hoá. Thường dùng: Lượng thức ăn theo tỷ lệ khối lượng cơ thể.

- Nguyên tắc kinh tế:

- + Khẩu phần thức ăn phải có giá cả hợp lý và rẻ.

- + Cần chú ý:

- + Tính sẵn có, chất lượng và giá cả của nguồn nguyên liệu thức ăn

- + Đặc tính sinh học của cua và cách cho ăn

- + Mục tiêu nuôi.

- + Đặc điểm cơ bản của hệ thống nuôi dưỡng, ăn tự do hay hạn chế

- + Nhiệt độ, độ ẩm của môi trường...

3. Cân thức ăn

- Cân khối lượng thức ăn rất quan trọng, căn cứ khối lượng thức ăn đã xác định tiến hành cân khối lượng thức ăn cho cua. Nếu cân không chính xác sẽ gây dư thừa và làm ô nhiễm môi trường ảnh hưởng đến đời sống và tạo điều kiện cho mầm bệnh phát triển.

4. Cho cua biển ăn

Vệ sinh sàng ăn và khu vực cho ăn

Cho ăn hợp lý, đúng kỹ thuật giúp cua nhanh lớn, khỏe mạnh, không gây ô nhiễm môi trường, sức đề kháng cao và ngược lại cho ăn không hợp lý cua chậm lớn, khả năng cảm nhiễm với mầm bệnh tăng.

Chính vì vậy sàng ăn và khu vực cho ăn phải được vệ sinh thường xuyên sạch sẽ, tránh dơ bẩn, có địch hại và mầm bệnh. Hàng ngày cần vệ sinh sàng ăn và khu vực cho ăn bằng cách sử dụng vôi để khử trùng.

5. Cho cua ăn

Muốn nuôi cua có năng suất cao giá thành hạ người nuôi phải tìm cách giảm hệ số thức ăn. Một trong những biện pháp có hiệu quả góp phần giảm hệ số thức ăn là việc sử dụng hợp lý thức ăn trong đó kỹ thuật cho ăn giữ vai trò rất quan trọng.

Kỹ thuật cho ăn đúng được thể hiện ở những điểm sau đây:

- Cua lớn nhan
- Cua ít bệnh
- Cua sử dụng hết thức ăn
- Nước ao không bị nhiễm bẩn, màu nước và mùi vị không có những biến đổi lớn. Để đảm bảo cho cua ăn đúng kỹ thuật, cần chú ý đến 5 điểm sau đây:

6. Thời gian và số lần cho ăn

– Thời gian cho ăn: ở giai đoạn cua còn nhỏ chúng ta cho ăn 1 lần/ngày và khi cua lớn cho ăn 2 lần/ngày và tốt nhất là cho cua ăn vào lúc mát của buổi sáng và chiều tối.

– Số lần cho ăn hàng ngày có ảnh hưởng rất lớn đến hệ số chuyển hoá thức ăn, đến tốc độ tăng trưởng của vật nuôi, vì vậy một việc làm rất quan trọng trong chế độ cho ăn là xác định được số lần cho ăn trong một ngày. Ít nhất cũng phải cho cua ăn 2 lần/ngày.

Vị trí cho ăn

- Nơi cho cua ăn phải thoáng mát, xa đường đi lại và người làm việc đông đúc.
- Nên có sàn ăn. Để sàn ăn chìm dưới mặt nước. Thông qua sàn ăn có thể theo dõi được xem cua có ăn hết thức ăn hay không để điều chỉnh mức ăn tăng hay giảm.
- Cũng có thể chọn những vị trí sạch cho ăn.

7. Đảm bảo chất lượng và số lượng thức ăn

– Chất lượng thức ăn ảnh hưởng trực tiếp đến khả năng sử dụng thức ăn, tốc độ lớn và sức khỏe của cua. Vì vậy khi nuôi phải sử dụng thức ăn đảm bảo chất lượng, thích hợp với cua, cụ thể:

– Thức ăn tươi sống: còn sống hoặc đã chết nhưng thịt còn tươi. Không dùng thịt động vật đã bị ướp ôi và thịt động vật đã ướp mặn không có khả năng rửa sạch mặn. Thao tác cho ăn

– Thức ăn phải được rải đều quanh ao để cua khỏi tranh nhau. Có thể dùng sàng ăn để kiểm tra sức ăn của cua. Sau 2-3 giờ cho ăn kiểm tra sàng ăn, nếu cua ăn hết thức ăn trong sàng có thể tăng lượng thức ăn, nếu thức ăn vẫn còn thì giảm lượng thức ăn.

– Rải thức ăn vào sàn ăn, chỗ đã xác định trước.

– Thao tác cho ăn phải nhẹ nhàng tránh để cua hoảng sợ sẽ kém ăn hoặc bỏ ăn.

– Nên cho ăn từ từ, đảm bảo sử dụng hết thức ăn. Đọc thêm Cách chữa trị một số bệnh thường gặp ở cua

– Quan sát mức độ sử dụng thức ăn để điều chỉnh lượng thức ăn cho phù hợp.

– Đối với thức ăn tươi sống:

+ Rửa sạch thức ăn trước khi cho ăn.

+ Nên cho ăn nhiều loại thức ăn động vật để bổ sung dinh dưỡng cho nhau. Không nên chỉ cho ăn một thứ duy nhất vì chất dinh dưỡng sẽ không đầy đủ.

8. Kiểm tra sức ăn của cua

– Quản lý thức ăn là khâu quan trọng để nuôi cua thành công. Mục tiêu của nghề nuôi cua là phải bền vững và khả năng lợi nhuận cao nhất. Tuy nhiên không phải lúc nào cũng nghĩ đến việc cho ăn để đạt sản lượng tối đa. Chẳng hạn, nếu không trao đổi được nước cho ao nuôi thì có thể giảm khẩu phần ăn trong một thời gian nào đó. Có khi chúng ta cũng giảm lượng thức ăn để lưu giữ cua chờ tới khi giá cả cao hơn. Ở mô hình nuôi năng suất thấp, người nuôi thường hạn chế cho ăn để giảm giá thành và tận dụng nguồn thức ăn tự nhiên trong ao.

– Chi phí thức ăn trong nuôi cua thương phẩm chiếm khoảng 50 – 60% tổng chi phí. Vì vậy nếu không sử dụng đúng cách thì phần lớn thức ăn cho vào ao nuôi chỉ sử dụng một phần, phần còn lại sẽ tích tụ dưới đáy ao, đây là nguyên nhân chính gây ô nhiễm nền đáy ao và một loạt các tác nhân gây bất ổn cho cua sẽ xuất phát từ đây.

– Để biết tình hình sử dụng thức ăn của cua chúng ta cần phải kiểm tra sàng ăn, kiểm tra sinh trưởng và kiểm tra môi trường ao nuôi để điều chỉnh lượng thức ăn cho phù hợp. Kiểm tra mức độ sử dụng thức ăn

– Cua là loài rất phàm ăn và ăn nhanh, vì vậy sau khi cho ăn khoảng 1 – 2 giờ, kiểm tra sàng ăn hoặc vị trí cho ăn xem có sử dụng hết thức ăn không để điều chỉnh lượng thức ăn. Thông thường nếu sau 1 – 2 giờ mà ở sàng ăn hết thức ăn có thể tăng thêm lượng thức ăn ở lần cho ăn sau. Nếu chưa hết cần phải giảm lượng thức ăn xuống.

– Khả năng sử dụng thức ăn phụ thuộc vào chất lượng nước. Bất cứ sự suy giảm nào về chất lượng nước cũng có thể làm giảm sức ăn. Ví dụ: sau một thời gian dài không thay nước, sau khi thực vật phù du suy tàn làm hàm lượng ôxy hoà tan giảm và sinh ra nhiều chất thải của quá trình phân hủy; sau những cơn mưa lớn làm tăng độ đục của nước ao... Khi bất kì một trong các trường hợp trên xảy ra sẽ làm giảm sức ăn và làm suy giảm chất lượng nước. Vì vậy cần phải điều chỉnh lượng thức ăn cho hợp lý.

– Có nhiều vấn đề liên quan đến chất lượng thức ăn có tác động đến sự sử dụng thức ăn của cua. Nếu chúng ta thay đổi loại thức ăn khác thường thì cua sẽ phải mất vài ngày để làm quen với thức ăn mới và hậu quả là chúng ta dễ bị nhầm lẫn khi quan sát sàng ăn. Nếu thức ăn mới không hấp dẫn thì cua cũng sẽ không ăn như thường lệ. Vì vậy việc kiểm tra mức độ sử dụng thức ăn của cua là rất cần thiết, giúp người nuôi điều chỉnh thức ăn cho hợp lý để cua sinh trưởng tốt và không gây lãng phí đồng thời không làm ô nhiễm môi trường.

– Cách làm:

Bước 1: Đặt sàng ăn xuống vị trí đã xác định

Bước 2: Kiểm tra sàng ăn

Bước 3: Đánh giá mức độ sử dụng thức ăn của cua nuôi.